

Detaljni izvedbeni nastavni plan za kolegij:
GENETIKA PONAŠANJA**Akadska godina:** 2024/2025**Studij:** Diplomski studiji: Medicinska kemija, Istraživanje i razvoj lijekova i Biotehnologija u medicini**Kod kolegija:** EBIL 140**ECTS bodovi:** 3**Jezik na kojem se izvodi kolegij:** engleski**Nastavno opterećenje kolegija:** 20 P + 10 S**Preduvjeti za upis kolegija:** Stanična i molekularna biologija, Osnove molekularne medicine**Nositelj kolegija i kontakt podaci:**

Titula i ime: izv.prof. Rozi Andretić Waldowski

Adresa: R. Matejčić 2

tel: 051 584 553

e-mail: randretic @ uniri.hr

Vrijeme konzultacija: prema dogovoru**Izvođači i nastavna opterećenja:**

Izv.prof. Rozi Andretić Waldowski (55 sati)

Obavezna literatura:

- Chaterine Baker „Behavioral Genetics“, AAAS 2004, e-book
<http://www.fulviofrisone.com/attachments/article/417/behavioral%20genetics.pdf>

- Zadani znanstveni članci

Preporučena dodatna literatura:

- Behavioral Genetics: R.Plomin, J.C.DeFries, G.E.McClearn and M.Rutter, W.H.Freeman and Company, New York, 3rd Ed.

Opis predmeta (sažetak i ciljevi kolegija):

Cilj kolegija je da studenti nauče o kompleksnoj interakciji genetskog ustroja i okoline na oblikovanje i ispoljavanje ljudskog ponašanja.

Tijekom uvoda u kolegij predstaviti će se što je genetika ponašanja, njezina povijest i kontraverzne teme kroz povijest. Nakon toga slijedi opis metodologija korištenih u genetici ponašanja i vrsta pristupa u proučavanju ponašanja ljudi i životinja. Predstaviti će se kako genetske predispozicije utječu na okoliš i kako okoliš utječe na gene, s posebnim naglaskom na epigenetici. Korištenjem izvornih znanstvenih članaka raspravljati će se o tematici prezentiranoj tijekom predavanja. Kolegij će većinom predstaviti istraživanja u ljudi, a u manjoj mjeri koristiti će se istraživanja provedena na laboratorijskim organizmima.

Ishodi učenja:

1. Analizirati složenu ulogu koju genetski sastav i okoliš imaju na izražavanje ljudskog ponašanja
2. Izdvojiti središnje pojmove u genetici

Studenti će steći specifična znanja o:

1. Složenoj ulozi koju genetski sastav i okoliš imaju na izražavanje ljudskog ponašanja.
2. Središnjim pojmovima u genetici kao što su: nasljeđe, jednostavna i složena svojstva, genetski materijal i epigenetske modifikacije.
3. Metodologiji koja se koristi u genetici ponašanja i vrstama istraživanja na životinjama i ljudima.
4. Primijeniti stečeno znanje za raspravu o istraživačkim radovima o utjecaju okoline na transgeneracijske epigenetske modifikacije.
5. Razumjeti etičke, moralne i društvene posljedice različitih interpretacija objavljenih znanstvenih istraživanja koja opisuju genetski i okolišni utjecaj na ljudsko ponašanje

Detaljni sadržaj kolegija (teme/naslovi predavanja, seminara i vježbi):**A. Predavanja (2 sata):**

- P1. Povijesni i društveni kontekst istraživanja genetike ponašanja
- P2. Metodološki pristupi
- P3. Monogenetski i poligenetski utjecaji
- P4. Nasljedni genetski utjecaj na ponašanje
- P5. Ovisnost – genetski utjecaj od laboratorijskih organizama do ljudi
- P6. Okolinski utjecaj na ponašanje
- P7. Ovisnost – okolinski utjecaj
- P8. Epigenetski utjecaj na ponašanje
- P9. Ovisnost - epigenetski utjecaj
- P10. Etički aspekt i društvene posljedice istraživanja genetike ponašanja

B. Seminari (2 sata):

- S1. Diskusija o znanstvenom članku – povijesni i društveni kontekst izučavanja genetike ponašanja
- S2. Diskusija o znanstvenom članku – genetski utjecaj na razvoj ovisnosti
- S3. Diskusija o znanstvenom članku – okolinski utjecaj na razvoj ovisnosti
- S4. Diskusija o znanstvenom članku – epigenetski utjecaj na razvoj ovisnosti
- S5. Diskusija o znanstvenom članku – etika istraživanja genetike ponašanja

Obveze, način praćenja i vrednovanje studenata:**Ispitni rokovi:**

1. ispitni rok održat će se (16.05.2025.).
2. ispitni rok održati će se u lipnju prema dogovoru sa studentima
3. ispitni rok održati će se u srpnju prema dogovoru sa studentima

Formiranje ocjene (prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci):

Studenti tijekom kontinuirane nastave mogu steći maksimalno 70% bodova, a na završnom ispitu 30%. Tijekom kontinuirane nastave studenti će biti ocjenjivani za vrednovanje znanja stečenog na predavanju i čitanja zadane literature, za samostalno javljanje i sudjelovanje u diskusijama i debatama i za kvalitetu odgovora na postavljena pitanja. Studenti koji su tijekom kontinuiranog dijela nastave ostvarili: od 0 do 34,9% bodova **ne** mogu pristupiti završnom, a ispitu više od 35% bodova mogu pristupiti završnom ispitu. Obzirom da će sva nastava pa tako i završni ispit biti on-line, završni ispit biti će usmeni na način da će studenti odabrati tri broja koji će biti povezani s određenim pitanjima. Za svaki potpuni odgovor student može maksimalno dobiti 10 bodova, a za prolaznu ocjenu potrebno je skupiti 15 bodova. Odgovori će se bodovati za točnost iznesenih informacija, obim iznesenih činjenica i sposobnost analitičkog zaključivanja.

Prema postignutom ukupnom broju bodova dodjeljuju se sljedeće konačne ocjene:

Postotak usvojenog znanja i vještina	ECTS ocjena	Brojčana ocjena
90% do 100%	A	Izvrstan (5)
75% do 89,9%	B	Vrlo dobar (4)
60% do 74,9%	C	Dobar (3)
50% do 59,9%	D	Dovoljan (2)
0% do 49,9%	F	Nedovoljan (1)

Konačna ocjena je zbroj bodova ostvarenih tijekom nastave i bodova ostvarenih na završnom ispitu, a prolazne ocjene su izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2).

Raspored nastave:

Datum	Grupa	Vrijeme	Mjesto	Oblik nastave	Izvođač
07.03.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P1, P2	Izv.prof. Rozi Andretić W.
14.03.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P2, S1	Izv.prof. Rozi Andretić W.
21.03.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P3, P4	Izv.prof. Rozi Andretić W.
28.03.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P4, P5	Izv.prof. Rozi Andretić W.

04.04.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P5, S2	Izv.prof. Rozi Andretić W.
11.04.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P6, P7	Izv.prof. Rozi Andretić W.
25.04.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P7, S3	Izv.prof. Rozi Andretić W.
02.05.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P8, P9	Izv.prof. Rozi Andretić W.
09.05.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P9, S4	Izv.prof. Rozi Andretić W.
16.05.2025.	svi	16:00-19:00	On-line	P10, S5	Izv.prof. Rozi Andretić W.

Dodatne informacije:**Akadska čestitost**

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*. Svaka uočena situacija nepoštivanja akademske čestitosti biti će procesuirana ili kažnjena u skladu s Etičkim kodeksom.